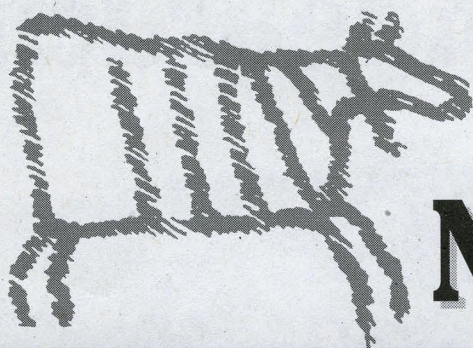

Nytt om gammelt

Nr. 11 - November 1997

FÅBERG HISTORIELAG – LILLEHAMMER

Velkommen til førjulsmøte i Banken

Fåberg Historielag inviterer til

**Lokalhistorisk bokkveld
i Kulturhuset Banken mandag
1. desember kl. 19,00.**

Anita Smestad presenterer

«**Nøkkel til årbøkene**» Ved hjelp av dette registeret
blir det lettere å finne fram i årbøkene.

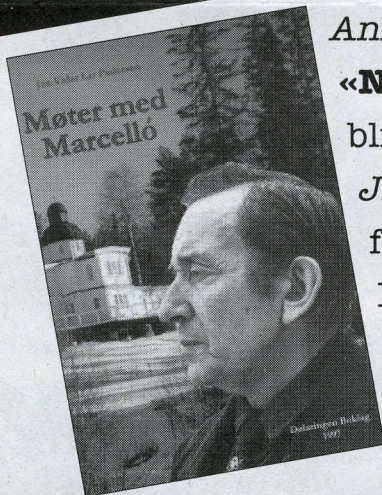
Jan Vidar Lie Pedersen forteller

fra sin nye bok «**Møter med Marcello**».

Forøvrig blir det stort **lokalhistorisk boktilbud**.

Denne kvelden har du mulighet til å kjøpe
julegaver eller å fylle opp din egen bokhylle.

Møtet er åpent for alle. **Kaffesalg.**

NYE BØKER FØR JUL

Register med oversikt over alt som står i årbøkene

Har A. O. Vinje reist gjennom Fåberg? Hvem var Anton Chr. Viken? Hva var det egentlige navnet til Ole Buss?

Nå slipper du å lete gjennom utallige årbøker for å finne svar på dette.

Endelig kan lesere og brukere av årbøkene for Fåberg Historielag få gleden av et register!

Det er ikke bare arkiv og bibliotek som har etterlyst et register for bøkene. Flere årboklesere har lenge savnet et slikt. Medlemmer i redaksjonskomiteen har lagt ned et stort arbeid i å få registeret så fylldig og brukervennlig som mulig. Vi garanterer at boka vil være til nytte for alle eiere av årbøker fra historielaget.

Nytt opplag av «Någgå få huru»

Etter at «Någgå få huru» har vært utsolgt lenge, blir boka trykket opp igjen. Det er stor interesse for dialekter i Norge i dag. «Någgå få huru. Fåbergmålet slik det ha vore» er ett bevaringsarbeid av lokal språkkultur.

Boka inneholder ordliste, ordtak, historier og artikler om målet i Fåberg og Lillehammer og passer godt som julegave til interesserte lesere.

Fåberg Historielag
tar sikte på å utgi ny årbok i 1999.

Kulturminnet Sundgarden

Som kjent var det Sundgarden, det gamle sundstedet ved Lågen, som ble valgt som det fremste kulturminnet her i kommunen.

Sundstedet ble trolig anlagt på slutten av 1500-tallet, og sundingen foregikk fram til 1838 da den første Brunlaugbrua ble bygd. Flere rettssaker på 1600- og 1700-tallet tyder på at sundstedet hadde stor økonomisk betydning.

Dagens bebyggelse er trolig fra andre halvdel av forrige århundre. I 1988 fikk Smestad ungdomsskole leie stedet av nåværende eier, Ole Erik Aasen. Et stort restaureringsarbeid ble startet, særlig var det hovedbygningen som var i dårlig stand. Nå er arbeidet på det nærmeste ferdig med våningshus, fjøs/låve, redskapshus og skåle i bra stand.

Sundgarden brukes i skolens undervisning i heimkunnskap og naturfag. Det har blitt en liten samling av eldre bruksgjenstander. Etterhvert har skolen også fått samlet inn mye av de jordbruksredskapene som var i bruk før traktoren kom.

Undervisningen legger vekt på det praktiske med opplæring i gamle mattradisjoner, hagestell og det som ellers var vanlig for 50 til 100 år siden. Beliggenheten ved Lågen gir muligheter for læring om fugleliv, fiske og annet med tilknytning til vann og elv. På en skoledag i Sundgarden om høsten går det gjerne i potetopptaking, lompesteiking på vedtakke og vedhogst samtidig som lågåsild studeres under mikroskop og sommerens reir- og eggrapporter blir gjennomgått.

Historielaget ser det verdifulle i denne form for praktisk læring. Laget har derfor støttet opp med rådgivning og, ikke minst, forklart hvordan gamle redskaper og verkøytøy blir brukt. Her har lagets formann, Ole H. Rønningen, vært til mye god hjelp. Det er også takket være Ole at det etterhvert har kommet så mange eldre ting til Sundgarden.

Skulle noen av lagets medlemmer ha forslag til tiltak for elevene eller ha gjenstander de kunne tenke seg å låne eller gi bort til Sundgarden, må de gjerne ta kontakt med skolen.

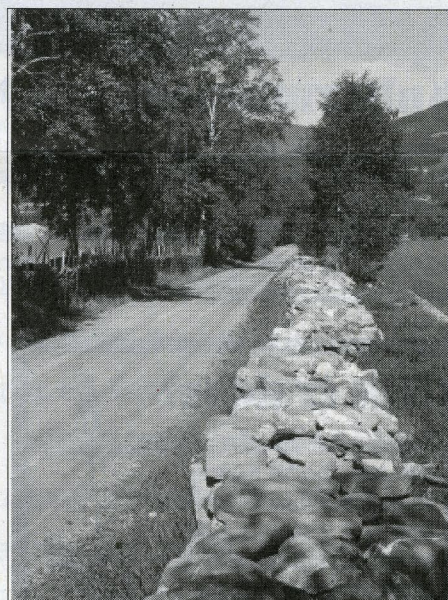

Pilegrimsleden gjennom Lillehammer kommune

Arbeidet med pilegrimsvegen startet i 1995. Kari Strand og Ole Rønningen var engasjert til å registrere den gamle leden gjennom kommunen, også for å få organisert rydding av vegen. Dette arbeidet ble utført i samarbeid med velvillige og hjelpsomme grunneiere.

Leder for «Prosjekt Pilegrimsleden» var Kari Strand. Anita Smestad laget en rikholdig brosjyre for vegen. To milesteiner ble satt opp ved leden – en ved Lillehammer kirke og en ved Fåberg kirke. Den siste er bekostet av Fåberg Historielag, og laget fikk også æren av å avduke steinen.

B

Nytt om gammelt

utgis av Fåberg Historielag, Lillehammer.
Ansvarlig for dette nummer er Kirsti Krekling og Per Andberg. Thorsrud a.s har tatt seg av produksjonen. Adresseendringer til Ole H. Rønningen, Jørstadmo-vegen 250, 2600 Lillehammer.

Kulturminneåret 1997

Grendeutvalget på Vingar har opparbeidet en kultursti i den gamle vegen til Saksumdalen og en rundtur til teglverket og Korpeberget. Begge vegene starter i Traasethågan.

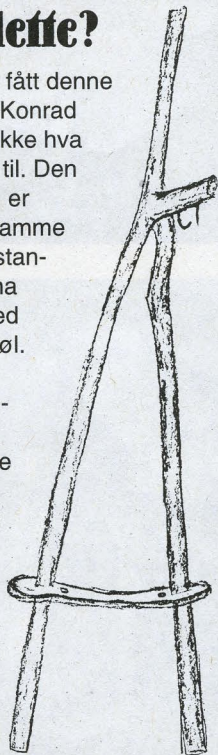
Tøftaugen ved Ellingsberg er en boplass fra tida før svartedauden (1349). Harald Jacobsen og Irene Skauen (bildet) har gjennomført registreringene og Fåberg Historielag har bistått med informasjonstavle.

Hva er dette?

Sundgarden har fått denne gjenstanden fra Konrad Rullut, men vet ikke hva den skal brukes til. Den er ca 1.5 m høy, er laget av en trestamme som spriker. Avstanden mellom beina kan reguleres ved bruk av ei tverrfjøl.

Det har vært gjettet på et oppmålingsredskap eller noe som ble brukt ved såing eller planting for å få riktig avstand.

Vet du svaret, vil skolen sette pris på at du tar kontakt.

Vil du skrive i «Nytt om gammelt»?

Alle medlemmer er velkommen til å skrive i lagsavisa. Styret tar også i mot forslag til avisstoff.

Medlemskontingenten

Historielaget har registrert ca 400 medlemmer, men av disse er det bare vel 300 som har betalt kontingenten for 1997. Har du dårlig samvittighet, minner vi om at årspengene er kr 100,- som kan innbetales til konto 2000 24 19115. Husk å skrive navnet ditt under «Betalingsinformasjon» på giroen.

For 1998 vil vi ha en annen ordning for betaling av kontingenten. Hvis du ikke lenger ønsker å stå som medlem, er vi takknemlig for å få beskjed.

Henvendelse til

Per Andberg tlf 61 25 06 74 (kveld)

Kjenner du noen som vil være medlem i historielaget?

Som medlem kan de være med på

- turer laget arrangerer
- foredragskvelder
- få rabatt på alle bøker laget gir ut og den nye kommunehistorien

Om du verver medlemmer til laget, får du en bokpremie.

Skriv eller ring til

Per Andberg tlf 61 25 06 74 (kveld)
Roterudvegen 3, 2600 Lillehammer

Registrering av husmannsplasser

Det er foretatt en omfattende registrering av husmannsplasser i kommunen. Nå er selve registreringsarbeidet avsluttet, og materialet skal systematiseres. I samarbeid med Opplandsarkivet og Maihaugen er det utarbeidet et skjema for fotografi og alle innkomne data. Materialet vil bli tilgjengelig for alle interesserte brukere i løpet av 1998.

Lagsrom

Det ser nå ut til at historielaget vil få leie lokaler på Maihaugen med møterom, arbeidsplass og lager/arkiv. Når det går i orden, kanskje allerede i år, vil vi få et fast tilholdssted. Arbeidsplassen vil ha vanlig kontorutstyr med PC. Dette kan være av interesse for lagsmedlemmer som har planer om tiltak eller prosjekter i historielagets regi.

Har du ønsker om nye arbeidsoppgaver for Fåberg Historielag?

Styret er takknemlig for forslag til nye tiltak i laget. Det kan være foredragsholdere, turer, tema for årbok, registreringsarbeid eller annet arbeid.